

Góra Kalwaria, dnia 10.03.2021 r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI W 2020 r. GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE GÓRA KALWARIA NA LATA 2019 – 2021,
przyjętego Uchwałą Rady Miejskiej Góry Kalwarii Nr X/68/2019 z dnia 27 marca 2019 r.

CEL PROGRAMU

Celem programu jest wypracowanie spójnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Umieszczenie dziecka w formach pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia.

Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny), zmierzających do przywrócenia naturalnych więzi i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo wychowawczych. Dla osiągnięcia tego celu przyjęto następujące cele szczegółowe:

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny,
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących,
- zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- zapobieganie uzależnieniom od środków psychoaktywnych,
- wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin.

ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami programu są rodziny zamieszkałe na terenie gminy Góra Kalwaria, przejawiające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki, przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

DIAGNOZA

W 2020 roku z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii, w oparciu o zapisy ustawy o pomocy społecznej, skorzystało 119 rodzin z dziećmi, w tym 38 rodzin z dziećmi z terenów wiejskich. Ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych z pomocy skorzystało 30 rodzin, w tym: 17 rodzin niepełnych i 7 rodzin wielodzietnych. Pozostałe powody udzielenia wsparcia dla rodzin to: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa, uzależnienia, przemoc w rodzinie, doświadczenie sytuacji kryzysowej.

W ramach Wieloletniego Gminnego Programu Osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, z pomocy w zakresie dożywiania w 2020 r. skorzystało 370 osób, w tym: 174 dzieci i 196 osób dorosłych. Ponadto wspierano rodziny poprzez wypłatę świadczeń: rodzinnych (zasiłki rodzinne, dodatki do zasiłków rodzinnych), pielęgnacyjnych (zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne,

specjalne zasiłki opiekuńcze), rodzicielskich, zapomóg z tytułu urodzenia dziecka, świadczeń „Za życiem”, świadczeń wychowawczych (500+), świadczeń z programu Dobry Start, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, stypendiów i zasiłków szkolnych.

PODEJMOWANE DZIAŁANIA

Rodziny, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej otrzymywały wsparcie asystenta, co jest realizowane zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. Asystent nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie ją wspiera w wykonywaniu określonych obowiązków jak również w podjętych działaniach pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

W 2020 roku Ośrodek zatrudniał dwóch asystentów, którzy aktywnie wspierali 27 rodzin w pełnieniu funkcji rodzicielskiej, opiekuńczej, prowadzeniu gospodarstwa domowego, radzenia sobie w przewyższeniu sytuacji kryzysowych. Asystent rodziny zajmował się niezależnie od pracowników socjalnych wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Głównym celem asystenta jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Praca asystenta ma charakter kompleksowy. Asystenci dbali o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin (mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych itp.) a także wspierali w podejmowaniu aktywności społecznej i zawodowej. Rodziny objęte asystą zostały wytypowane przez pracownika socjalnego jak również na wniosek Sądu Rodzinnego i Opiekuńczego.

W Ośrodku Pomocy Społecznej realizowane jest zadanie Burmistrza Miasta i Gminy, wynikające z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Do korzystania z tej formy świadczeń mają prawo inne osoby niż ubezpieczeni. Prawo do tego typu świadczenia przysługuje przez okres 90 dni. W 2020 roku z tego typu pomocy skorzystało 20 osób. W ramach aktywizacji osób bezrobotnych OPS, przy współpracy z PUP, do prac społecznie użytecznych w 2020 r. zostało skierowanych 27 osób. Prace wykonywane są w jednostkach organizacyjnych podległych Urzędowi Miasta i Gminy Góra Kalwaria w wymiarze 40 godzin miesięcznie.

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi wolontariat w ramach współpracy ze szkołami z terenu miasta. Praca wolontariuszy polega głównie na pomocy w nauce młodszym uczniom. W 2020 r. było 19 wolontariuszy. Prace wolontariuszy organizuje i koordynuje pracownik socjalny OPS.

Innym elementem systemu wsparcia rodzin są również placówki wsparcia dziennego tj. Świetlice Środowiskowe w Górze Kalwarii i Czersku, które są miejscem zabawy, nauki i integracji. Zatrudnieni pedagodzy, wychowawcy prowadzą zajęcia, dzięki którym dzieci i młodzież uczy się jak radzić sobie z gniewem, frustracją, jak eliminować zachowania agresywne, jak współpracować w grupie. Przy pomocy wolontariuszy dzieci i młodzież odrabia prace domowe, rozwija swoje zainteresowania. Prowadzone są zajęcia dydaktyczne, sportowe, plastyczno - techniczne, czytelnicze, kulinarne, historyczne połączone ze współpracą ze środowiskiem lokalnym, zachowania bezpieczeństwa.

W 2020 r na świetlice uczęszczało 50 dzieci: 25 w Górze Kalwarii, 25 w Czersku.

Kolejnym elementem wsparcia rodzin jest działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej, który

realizował Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Oświaty, Sądu, Ochrony Zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Głównym zadaniem członków Zespołu jest prowadzenie procedury Niebieskiej Karty, podejmowanie działań profilaktycznych, skierowanych do mieszkańców miasta i gminy Góra Kalwaria, osób dotkniętych przemocą, stosujących przemoc, świadków przemocy, rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy.

W 2020 roku do przewodniczącego Zespołu wpłynęło 45 Niebieskich Kart, powołano 45 grup roboczych zajmujących się pracą nad opisanymi w kartach problemami. Ponadto kontynuowano 38 procedur rozpoczętych w poprzednich latach. Skład grupy ustalano indywidualnie, w zależności od potrzeby w rozpatrywanym, indywidualnym przypadku. Najczęściej byli to przedstawiciele różnych grup zawodowych: policjanci, pracownicy socjalni, psycholodzy, pedagodzy szkolni, przedstawiciele ochrony zdrowia i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2020 roku zakończono 49 procedur Niebieskiej Karty, w 42 przypadkach powodem zamknięcia karty było zakończenie przemocy w rodzinie oraz zrealizowanie indywidualnego planu pracy z rodziną, natomiast w 7 przypadkach podjęto decyzje o braku zasadności kontynuowania procedury Niebieskiej karty, z powodu uznania, że w tych rodzinach nie zachodziła przemoc zdefiniowana w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, bądź rodzina nie podjęła współpracy lub zaistniały okoliczności w związku z którymi uniemożliwione było dalsze prowadzenie działań (zgon, zmiana miejsca zamieszkania). Wśród osób wobec których istniało podejrzenie że są dotknięte przemocą w rodzinie w 2020 r. było 39 kobiet, 6 mężczyzn i 2 dzieci. Natomiast wśród osób wobec których istnieje podejrzenie że stosują przemoc w rodzinie było 43 mężczyzn i 2 kobiety.

Poza prowadzeniem procedury Niebieskiej Karty Zespół Interdyscyplinarny ma za zadanie podejmować działania na rzecz przeciwdziałania przemocy. Celem podejmowanych działań jest zmniejszenie skali przemocy w rodzinie, zapobieganie pojawianiu się tego zjawiska oraz zmniejszenie negatywnych skutków przemocy i poprawa skuteczności działań pomocowych na rzecz ofiar przemocy w rodzinie.

FINANSOWANIE

Koszty poniesione na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i młodzieży zostały ujęte w rocznym sprawozdaniu finansowym OPS za rok 2020.

Całkowity koszt pracy asystentów rodziny w roku 2020 wyniósł 88.267,71 zł, w tym dotacja uzyskana z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w wysokości 2.550,00zł.

Koszt prowadzenia placówek wsparcia dziennego tj. Świetlic Środowiskowych w 2020 r wyniósł 191.625,51zł.

Na realizację programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2020 r wydatkowano 190 312,37 zł , w tym 70.515,83 zł z dotacji MRiPS na finansowanie projektu „Razem Możemy Więcej!”

Całkowity koszt posiłków w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” wyniósł 278.826,71 zł, w tym 167.200,00 zł z dotacji.

W Gminie realizowane były również rządowe programy wspierania rodzin tj. Rodzina 500+ i Dobry Start. W ramach realizacji tych zadań zleconych wydano w 2020 r odpowiednio: 33.936 953,00 zł oraz 1.137.240,00 zł.

ZAKOŃCZENIE

Wszystkie dzieci i rodziny objęte pomocą wymagają ochrony ich praw i wolności oraz wsparcia dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi do niepowodzeń szkolnych oraz wykluczenia społecznego. Rodzina wypełniając swoją funkcję wychowawczą wpływa na jakość życia młodego pokolenia, jego prawidłowy rozwój emocjonalny i intelektualny.

Celem głównym programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w celu przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.

Wspierając rodzinę przyczyniamy się do rozwoju i wzmacnianiu więzi w całej społeczności. Dzięki uzyskanemu wsparciu eliminowane są błędy wychowawcze, rodzice, opiekunowie dzięki stałemu motywowaniu przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej biorą udział w różnego rodzaju spotkaniach, adekwatnych do występujących problemów, uczestniczą w terapii, dzieci uczęszczają na zajęcia pozaszkolne, uczą się aktywnie spędzać czas, rozwijają swoje zainteresowania.

p.o. Kierownika
Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Paweł Proszewski